

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ
ТАРИХ КАФЕДРАСЫ**

**KEZT 1203«Қазақстанның ежелгі заман тарихы» пәнінің
СИЛЛАБУСЫ**

Білім беру бағдарламасы: 6B01615-Тарих

Оқу формасы: күндізгі

Курс: 1, семестр:2

Кредит саны: 3/90

Оқу тілі: қазақша

Силлабус кафедраның «4» 01.20.22 ж. (№ 5 хаттама) мәжілісінде талқыланды.

Факультеттің академиялық комитет кеңес төрайымы

Кафедра меңгерушісі, т.ғ.к., доцент

Пән координаторы

т.ғ.к., аға оқытушы А.Джумадуллаева

т.ғ.к.доцент Е.Абдраманов

т.ғ.к., доцент Г.Жораева

Пән оқытушысы туралы мәлімет: Г.Т.Жораева Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар факультеті «Тарих» кафедрасының доценті, тарих ғылымдарының кандидаты.

Тел ном.: 8 775 805 59 77, Электронды поштасы: guljamal-77@mail.ru, gulzhamal.zhoraeva@ayu.edu.kz

Пәннің сипаттамасы: Археологиялық және жазба деректердің негізінде арғы дәуірлердегі адамзаттың дамуын қазақстандық деректемелер арқылы көрсету. Археологиялық мәдениеттермен таныстыру. Көне Қазақстан тарихы зерттеу әдістерін қарастыру. Білім алушылар ежелгі замандардағы сақтар мен савромат, сарматтардың, ғұндар, үйсіндер мен канғұйлардың шаруашылығы, тұрмыс – тіршілігі, қоғамдық өмірі, мәдениеті, саяси өмірі туралы түсініктер алады.

Білім беру бағдарламасындағы оқытудың соңғы нәтижелеріне сәйкес оқу курсы келесі құзыреттердің дамуына бағытталған

Құзыреттер (Қ)	Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері (ББ ОН):
Б5. Білім беру үдерісінде ғылыми-зерттеу және білім берудің әдіснамасы мен негізгі теорияларын қолдану	ОН(8) - тарихи маңызы бар құбылыстардың мазмұны мен заңдылық ерекшеліктерін сипаттайды; тарихи кезеңдердің өзекті мәселелері бойынша теориялық тұжырымдамаларды және заманауи ұстанымдарды жан-жақты зерделейді, талдайды, жүйелейді; білім беру және ғылыми-зерттеу мекемелері мен ұйымдарының ғылыми әдістері мен әдіснамасын пайдаланады, іс жүзінде ұйымдастыру мәселелерін шеше біледі.
Б6. Оқу үрдісінде тәжірибе жинақтау Оқу үрдісінде тәжірибе жинақтау	ОН(9) - оқу және ғылым үрдісін ұйымдастыруға қабілетті, тарихты оқытуда заманауи әдіс-тәсілдер мен оқу құралдарын қолданады; тарихи, археологиялық және этнографиялық тақырыптар бойынша кабинеттердің жұмысын ұйымдастыра алады; оқу үрдісінде әлемдік тарихи дамудың жалпы парадигмасымен тарихи құбылыстарды және оқиғаларды байланыстыра алады.

Пәннің оқыту нәтижелері:

Қ	ББ ОН	Пәннің оқыту нәтижелері (ПОН)
Б5	ОН 8	ПОН 1- Тарихи өткенге сыни қарап, дәлелді мағлұматтардың негізінде қазіргі қоғамдық мәселелерді шешу жолын түсіндіреді ПОН 2-Тарихтың ерекшеліктерін сипаттайды, кезеңдерін жан-жақты талдайды, жүйелейді; Тарихтың ерекшеліктерін сипаттайды, кезеңдерін жан-жақты талдайды, жүйелейді; ПОН 3- Білім беру және ғылыми-зерттеу мекемелері мен ұйымдарының ғылыми әдістері мен әдіснамасын пайдаланады, іс жүзінде ұйымдастыру мәселелерін шеше біледі
Б6	ОН 9	ПОН 4- Тарихты оқытуда заманауи әдіс-тәсілдер мен оқу құралдарын қолданады; ПОН 5- Тарихи, археологиялық және этнографиялық тақырыптар бойынша жұмысын ұйымдастыра алады; ПОН 6- Әлемдік тарихи дамудың жалпы парадигмасымен тарихи құбылыстарды және оқиғаларды байланыстыра алады

Пререквизиттер: -Ежелгі дүние тарихы Азия; Ежелгі дүние тарихы Еуропа.

Постреквизиттер: Қазақстанның орта ғасыр тарихы; Қазақстанның жаңа заман тарихы; Қазақстанның ортағасырлық қалалары, Түркі мемлекеттер тарихы

Пәнді оқыту жоспары

№	Лекция тақырыптары	Практикалық сабақ тақырыптары	Лекция	Практикалы	ОБЖ	БӨЖ	Пәннің оқыту нәтижелері
	МОДУЛЬ 1. ҚАЗАҚСТАН АУМАҒЫНДАҒЫ ӨРКЕНИЕТТІҢ БАСТАЛУЫ						
1	Қазақстанның ежелгі заман тарихы курсының мақсаты мен міндеттері, кезеңдері және тарихи маңызы.	Қазақстанның ежелгі дүние курсының мақсаты мен міндеттері, кезеңдері және тарихи маңызы.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 3
2	Қазақстанның ежелгі заман тарихының тарихнамасы мен дерек көздері.	Қазақстанның ежелгі дүние тарихының тарихнамасы мен дерек көздері.	1	1	2	2	ПОН 4, ПОН5, ПОН 6
3	Қазақстан аумағындағы алғашқы қауымдық құрылыс.	Қазақстан аумағындағы алғашқы қауымдық құрылыс.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 4
4	Тас ғасыры: кезеңдері және археологиялық ескерткіштері.	Тас ғасыры: кезіндегі Қазақстан.	1	1	2	2	ПОН 2, ПОН 3, ПОН 4
	2- МОДУЛЬ. ҚАЗАҚСТАН ЖЕРІНДЕГІ ҚОЛА ҒАСЫРЫ (б.з.б ХҮІІІ-ІХ ғғ.).						
5	Қазақстан қола дәуірінде.	Қазақстан қола дәуірінде.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 3
6	Қола дәуіріне тән ескерткіштер: Андронов және Беғазы дәндібай мәдениеттері.	Қола дәуіріндегі ескерткіштер.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 4
7	Қола дәуіріндегі Қазақстан аумағындағы материалдық мәдениет және оның белгілері, өнері және діни нанымдары.	Қола дәуірінің рухани мәдениеті, өнері және діни нанымдары.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 3
	3-МОДУЛЬ. ЕРТЕ ТЕМІР ДӘУІРІНДЕГІ ТАЙПАЛЫҚ ОДАҚТАР ЖӘНЕ ЕРТЕ МЕМЛЕКЕТТІК ҚҰРЫЛЫМДАР						
8	Ерте темір дәуіріндегі Қазақстан аумағындағы археологиялық ескерткіштер.	Ерте темір дәуіріндегі Қазақстан аумағындағы археологиялық ескерткіштер.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 3, ПОН 5
9	Сақтар (скифтер), массагеттер, дактар (даилар), исседондар, аримаспылар.	Ерте темір дәуірінің тайпалары.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 3, ПОН 6
10	Сақтар, скифтер: «Алтын адам».	Сақ дәуірі.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 4, ПОН 6
11	Қазақстан аумағындағы ғұндар, этникалық тегі, саяси тарихы, шаруашылығы қоғамдық құрылысы.	Қазақстан аумағындағы ғұндар тарихы.	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 4, ПОН 5
12	Үйсіндер, қоныстану аймағы, әскери-саяси құрылымы, шаруашылығы, археологиялық ескерткіштері.	Қазақстан аумағындағы үйсіндер тарихы	1	1	2	2	ПОН 1, ПОН 2, ПОН 6
13	Қаңлылардың қоныстану аймағы, әлеуметтік экономикалық тарихы әскери-саяси ұйымдасуы.	Қазақстан аумағындағы қаңлылар тарихы	1	1	2	2	ПОН 3, ПОН 4, ПОН 5
14	Ғұндар, үйсіндер, қаңлылардың көшпенділер және отырықшы өркениеттің қарым-қатынастары мен материалдық және рухани мәдениеттері.	Қазақстандағы көшпенділер және отырықшы өркениеттің қарым-қатынастары мен материалдық және рухани мәдениеттері.	1	1	2	2	ПОН 3, ПОН 2, ПОН 4
15	Ұлы Жібек жолы.	Ұлы Жібек жолының Қазақстандағы тармақтары	1	1	2	2	ПОН 4, ПОН 5, ПОН 6
	Барлығы		15	15	15	45	

Пәнді оқыту әдістері: Топпен жұмыс, блиц-сұрақтар, сыни тұрғысынан ойлау, миға шабуыл, дамыта оқыту әдісі, постер қорғау, джигсо әдісі, іскерлік ойын әдісі, креативтілік оқыту әдістері, Case-study әдісі, топтық жобалық жұмыс әдісі, пресс-конференция әдісі, проблемалық шығарма әдісі, мини зерттеулер әдісі.

Мүмкіндігі шектеулі білімгерлер үшін құрылымдық бөлімдермен бірлесіп, мамандандырылған бейімдеу пәндерін (модульдерін) енгізудің оқыту әдістерін, формаларын, бақылау түрі мен уақыт мөлшерін пән оқытушысы өзгерте алады.

Білімді бақылау кестесі

	Оқу жұмыс түрлері, бақылау құралдары	Білімді бақылау кестесі															Емти хан
		Апталар															
		1	2	3	4	5	6	7/ 1АБ	8	9	10	11	12	13	14	15/ 2АБ	
1	Дәріс																Тест ЭВМ
2	Практикалықсабақ	ас	ас	іо	т	а ж	э	п	іо	а с	ас	г	іо	ас	э	п	
3	ОБӨЖ тапсырмалары							п								п	
4	БӨЖ тапсырмалары							п								п	

Т-тест, ж ж-жазбаша жазу, ас-ауызша сұрау, аж-ауызша-жазбаша, э –эссе, а-ассоциограмма, іо-іскерлік ойын, п- презентация, г- глоссарий, б-библиография, к-картотека, жк-жоба қорғау, ш-шығармашылық, т ж-тәжірибе жасау

Оқыту нәтижелерін ағымдық, аралық аттестаттауды бағалау критерийлері

Білім алушылардың оқу жетістіктері (білімі, дағдылары, қабілеттері және құзыретіліктері) халықаралық жүйеге сәйкес келетін 100 баллдық шкала бойынша әріптік жүйемен (қанғаттанарлық бағалар кемуіне қарай «А» -дан «D» -ге дейін, «қанағаттанарлықсыз» - «FX», «F») 4 баллдық шкалаға келетін сандық эквивалентке сәйкес жүргізіледі.

Денгейлер	Критерийлер				
	90-100 (A; A-)	70-89 (B+; B; B-; C+)	50-69 (C; C-; D+; D-)	FX(25-49)	F (0-24)
Тест	Жалпы берілген 25 сұрақ, әр сұраққа 4 балл, 90-100 аралығы	Жалпы берілген 25 сұрақ, әр сұраққа 4 балл, 70-89 аралығы	Жалпы берілген 25 сұрақ, әр сұраққа 4 балл, 50-69 аралығы	Жалпы берілген 25 сұрақ, әр сұраққа 4 балл, 25-49 аралығы	Жалпы берілген 25 сұрақ, әр сұраққа 4 балл, 0-24 аралығы
Жазбаша	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын толық жазбаша жазып көрсетті	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын жазбаша толықтай жазып көрсете алмайды	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын жазбаша шектеулі жазып көрсетті	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын жазбаша аз мөлшерде жазып көрсетті	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын сақтамағанын және өз ойын жазбаша мүлдем жазып көрсете алмады
Ауызша	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын қысқа түрде, толық мәнде мәлімдеп берді	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын қысқа түрде, толықтай мәнде мәлімдеп бере алмады	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын қысқа түрде, шектеулі мәнде мәлімдеп берді	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын қысқа түрде, аз мөлшерде мәлімдеп берді	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын есте сақтағанын және өз ойын мүлдем мәлімдеп бере алмады
Ауызша-жазбаша	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын жазбаша жазды, дұрыс, нақты, айқын, түсінікті сөйлеу арқылы, ойды нақты өз сөзімен айты	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын жазбаша жазды, дұрыс, нақты, айқын, түсінікті сөйлеу арқылы, ойды нақты өз сөзімен айта алмады	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын жазбаша шектеулі ғана жазды, сөйлеу арқылы, ойыншектеулі ғана өз сөзімен айты	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын жазбаша аз мөлшерде жазды, сөйлеу арқылы, ойыназ мөлшерде өз сөзімен айты	білім алушы меңгерілген оқу материалдарын жазбаша мүлдем жазбады, сөйлеу арқылы, ойынмүлдем өз сөзімен айта алмады
Эссе	білім алушы эсседе мәселені еркін баяндай алды, дәлелді зиятты ізденіс жасалған, жеке көзқарасын жаза алды	білім алушы эсседе мәселені еркін баяндай алды, дәлелді зиятты ізденіс жасалған, бірақ жеке көзқарасын жаза алмады	білім алушы эсседе мәселені шектеулі ғана баяндай алды, ізденіс жасалған, бірақ жеке көзқарасын жаза алмады	білім алушы эсседе мәселені аз мөлшерде ғана баяндай алды, ізденіс жасалмаған, жеке көзқарасын жаза алмады	білім алушы эсседе мәселені мүлдем баяндай алмады, ізденіс жасалмаған, жеке көзқарасын жаза алмады
Іскерлік ойын	білім алушы өзіне берілген	білім алушы өзіне берілген	білім алушы өзіне берілген	білім алушы өзіне берілген	білім алушы өзіне берілген

	тапсырмаларды бірігіп шешу жолында өзіндік нәтиже шығара алды	тапсырмаларды бірігіп шешу жолында өзіндік нәтиже толықтай шығара алмады	тапсырмаларды бірігіп шешу жолында өзіндік нәтиже шектеулі ғана шығара алды	тапсырмаларды бірігіп шешу жолында өзіндік нәтиже аз мөлшерде шығара алды	тапсырмаларды бірігіп шешу жолында өзіндік нәтиже мүлдем шығара алмады
Глоссари й	Білім алушы оқу материалдарында сирек қолданылатын сөздердің түсіндірме сөздігін ұсынды	Білім алушы оқу материалдарында сирек қолданылатын сөздердің түсіндірме сөздігін толықтай ұсынбады	Білім алушы ұсынған оқу материалдарында сирек қолданылатын сөздердің түсіндірме сөздігінде шектеулі қателіктер бар	Білім алушы ұсынған оқу материалдарында сирек қолданылатын сөздердің түсіндірме сөздігінде көптеген қателіктер бар	Білім алушы ұсынған оқу материалдарында сирек қолданылатын сөздердің түсіндірме сөздігі талапқа сәйкес емес
Презентация	білім алушы тыңдаушыларға презентация нысаны туралы толық ақпаратты ыңғайлы түрде жеткізе алды, талапқа сәйкес жазылған	білім алушы тыңдаушыларға презентация нысаны туралы ақпаратты ыңғайлы түрде толық жеткізе алмады, талапқа сәйкес жазылған	білім алушы тыңдаушыларға презентация нысаны туралы толық ақпаратты ыңғайлы түрде шектеулі ғана жеткізе алды, талапқа сәйкес жазылмаған	білім алушы тыңдаушыларға презентация нысаны туралы толық ақпаратты ыңғайлы түрде аз мөлшерде ғана жеткізе алды, талапқа сәйкес жазылмаған	білім алушы тыңдаушыларға презентация нысаны туралы толық ақпаратты ыңғайлы түрде мүлдем жеткізе алмады, талапқа сәйкес жазылмаған

Әдебиеттер:**Негізгі әдебиеттер:**

1. Альжанова Э. Е. Қазақстанның Ежелгі заман тарихы. оқу құралы / Э. Е. Альжанова. - Түркістан: Тұран, 2020. - 100 с.
2. Жолдасбаев С. Древняя и средневековая история казахского народа: Учебное пособие / Отв. рел.: А.Б. Калыш. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2016. - 530 с.
3. Хабижанова Г. Б. Древняя история Казахстана. Учебное пособие / Г. Б. Хабижанова. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2018. - 158 с.
4. Қожамжарова Ж. Ж. Қазақстанның ежелгі тарихы. әдістемелік құрал. бөлім 1 / Ж. Ж. Қожамжарова. - Кентау : ХҚТУ Кентау институты, 2015. - 56 с.
5. Турлыгул Т. История древнего Казахстана / Т. Турлыгул. - Алматы: Атамұра, 201. - 158 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. История Казахстана с древнейших времен до наших дней в пяти томах . т.3. - А. : Атамұра, 2015. - 765 с.
2. Абдакимов А. История Казахстана (с древнейших времен до наших дней). Изд. 4 / А. Абдакимов. - А. : Қазақстан, 2017. - 496 с.
3. Абиля Е. История государства и права Республики Казахстан с древнейших времен до начала XX века / Е. Абиля. - Астана : Фолиант, 2014. - 188 с.
4. Даниярова А.Е., Тлеугабылова К.С., Абдрахманова А.А. Көне, ежелгі, ортағасырлық Қазақстан. 2013. <http://rmebrk.kz>
5. Кан Г.В. История Казахстана. Учебник. Алматы 2012 <http://library.ayu.edu.kz>

WEB сайттар тізімі

1. e-history.kz
2. tarikh.kz